

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821010177
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821010177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 07. júna 2021 prejednal odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Prievidza v trestnej veci obžalovaného

F. N.,

nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom O. A., t. č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podala proti rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/30/2021 zo dňa 05.05.2021 a takto jednohlasne

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušuje sa v napadnutom rozsudku celý výrok o uloženom treste odňatia slobody.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný F. N. pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku súdu prvého stupňa odsudzuje podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l), n) a 38 ods. 3 Tr. zák. k trestu odňatia slobody na 10 (desať) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. sa na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia.

Výroky o vine a o treste prepadnutia veci v rozsudku súdu prvého stupňa zostávajú týmto zrušením nedotknuté.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný F. N. uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. a), d) Tr. zák., pretože dňa 24.01.2021 v čase okolo 04.00 hod. v A., v bytovom dome na X. Š. G. XXX/X, sa natlačil do výťahu na druhom poschodí, k poškodenej I. M., kde následne vo výťahu ju chytil pod krkom, povedal jej „prečo ma ignoruješ, teraz za to skapeš, mám nôž, zabijem ťa“, toto opakoval celou cestou dole vo výťahu, kde aj vytiahol nôž a držal ho poškodenej pri tvári, následne na prvom poschodí, keď výťah zastal, vytiahol poškodenú z výťahu na chodbu bytového domu, hodil ju na zem, škrtil ju na zemi, pričom mal v ruke nôž, keď poškodená kričala o pomoc, zatlačil ju do rohu chodby, kde ju jednou rukou držal pod krkom a v druhej ruke mal nôž, pričom po tom, ako osoba L. S. rozbil okno na vchodových dverách, z miesta

odišiel, uvedené konanie, vyhrážky zabitím u I. M. vzbudili dôvodnú obavu o svoj život, k zraneniu I. M. vyžadujúce si práceneschopnosť nedošlo.

Bol za to odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. l), 38 ods. 3 a 51 ods. 1 Tr. zák. a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody na 5 mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe, výkon ktorého mu bol podľa §§ 49 ods. 1 písm. a) a 51 ods. 2 Tr. zák. podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 20 mesiacov. Podľa § 51 ods. 4 písm. a) Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej I. M. počas plynutia skúšobnej doby úmyselne na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija poškodenej v A., na X. S. G. č. XXX/X. Podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. bola obžalovanému uložená povinnosť spočívajúca v príkaze zúčastniť sa v skúšobnej dobe psychologického poradenstva. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest prepadnutia veci - 1 ks čierno-oranžovej kovovej dýky, ktorej vlastníkom sa podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. stáva štát.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote prokurátorka odvolanie, ktoré zahlásila do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. V jeho písomných dôvodoch uviedla, že má za to, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o treste nesprávne vyhodnotil osobu obžalovaného a okolnosti prípadu a v dôsledku toho mu uložil nezákonný trest. Poukázala na jeho skoršie odsúdenie Okresným súdom Prievidza sp. zn. 1T/93/2013, v prípade ktorého sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený. Napriek tomu zdôraznila, že touto právnou fikciou zostala nedotknutá tá skutočnosť, že bol spáchaný trestný čin. Z toho je potom možné vyvodzovať, že páchatel' má sklony páchať trestnú činnosť a má negatívny a ľahostajný vzťah k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom. V prípade okolností prípadu poukázala na to, že obžalovaný konal voči poškodenej verbálne i fyzicky mimoriadne brutálnym spôsobom, ktorý sa vymyká rámcu bežných okolností prípadu. Útok na poškodenú ukončil iba vďaka náhode spočívajúcej v zásahu svedka L. S.. Zo znaleckého psychiatrického posudku vyplýva, že osobnosť obžalovaného je afektovo a emočne nestabilná, impulzívna, nezdržanlivá. Znalec identifikoval u neho ne/pravidelný, zvýšený, škodlivý konzum pervitínu, bez zistenej závislosti, ktorý u neho spôsobuje poruchy v konaní a správaní. U obžalovaného je tak potrebné uprednostniť represívnu zložku trestu. Navrhla preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), e) Tr. por. zrušiť vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd sám rozhodol rozsudkom a uložil obžalovanému podľa §§ 360 ods. 2, 36 písm. l) a 38 ods. 3 Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Navrhla rozhodnúť aj o treste prepadnutia veci tak, ako už o ňom rozhodol súd prvého stupňa

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadril obžalovaný prostredníctvom obhajcu. Považuje uložený podmienenečný trest odňatia slobody za zákonný, keď zabezpečuje jednak ochranu spoločnosti, bezpečnosť poškodenej a vytvára aj podmienky na jeho výchovu k tomu, aby už viedol riadny život. Navrhol odvolanie prokurátorky zamietnuť ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por.

Prítomný prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí zotrval na odvolaní podriadenej prokurátorky a jeho písomných dôvodoch. Rovnako tak na písomnom vyjadrení a návrhu v ňom uvedenom zotrval aj obžalovaný.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku (o treste odňatia slobody), ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Podstata odvolania prokurátorky spočívala v tom, že súd prvého stupňa uložil obžalovanému neprimerane mierny trest odňatia slobody nespojený s jeho výkonom.

Súd prvého stupňa uloženie podmieneného trestu odňatia slobody odôvodnil tým, že vzal do úvahy osobu obžalovaného, jeho doterajší spôsob života, ako aj fakt, že sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený, a tiež nebol postihnutý ani za priestupok. Vzal tiež do úvahy aj okolnosti spáchania skutku, životnej situácie, v ktorej v čase skutku obžalovaný nachádzal, ako i ostatné okolnosti vyplývajúce z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák. V neposlednom rade zohľadnil aj samotný postoj obžalovaného k trestnej činnosti, ktorý bol prejavovaný vyhlásením o uznaní viny na hlavnom pojednávaní, ktoré aj prijal, pričom takýto postoj mal obžalovaný už i v prípravnom konaní. Jeho vyhlásenie o vine navyše zohľadnil aj v podobe mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam s takým záverom, že na obžalovaného nie je potrebné pôsobiť trestom spojeným s odňatím slobody.

V tejto súvislosti senát odvolacieho súdu pripomína svoju ustálenú súdnu prax, podľa ktorej sa na vyhlásenie obžalovaného, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, vždy prihliadne pri rozhodovaní o treste. Prichádzajú do úvahy tri alternatívne spôsoby rozhodnutia. Na takéto vyhlásenie sa prihliadne ako na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák. (napomáhanie pri objasňovaní svojej trestnej činnosti) alebo je to dôvod na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Napokon takéto vyhlásenie spolu s ďalšími okolnosťami prípadu alebo pomermi páchatel'a môže odôvodňovať aj mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takýto postup je v súlade so Stanoviskom trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Tpj 55/2016 zo dňa 27.06.2017.

V súlade s vyššie uvedeným aj súd prvého stupňa zohľadnil vyhlásenie obžalovaného o vine mimoriadnym znížením trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Prihliadnutie na vyhlásenie obžalovaného spočívajúce v tom, že je vinný zo spáchania skutku pri rozhodovaní o treste zároveň neznamená povinnosť súdu uložiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu ustanovenej, resp. upravenej trestnej sadzby bez zohľadnenia iných „faktorov“ dôležitých pre určenie výmery trestu uvedených najmä v ustanoveniach § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Skutkové okolnosti prejednávanej veci, ktoré možno vyhodnotiť pri úvahách o druhu a výmere trestu v prospech obžalovaného sú tie, že obžalovaný má 2 vyživovacie povinnosti a skutku sa dopustil pravdepodobne preto, že „nezvládol“ rozpad jeho vzťahu s poškodenou.

V neprospech obžalovaného je naopak možné identifikovať viaceré negatívne zistenia. Zo znaleckého psychiatrického posudku na obžalovaného vyplýva, že jeho osobnosť je afektovo a emočne nestabilná, impulzívna, nezdržanlivá. Obžalovaný tiež škodlivo a neprimerane konzumuje psychostimulancie, ktoré následne spôsobujú poruchy v jeho konaní a správaní.

Poškodená v konaní uviedla, že obžalovaný ju bil a škrtil aj pred spáchaním stíhaného skutku, pričom jeho agresivita sa stupňovala. Nevedela sa ho zbaviť, dostať ho zo svojho bytu, a začala ho preto ignorovať. Preto ju obžalovaný následne vyhľadal u nej doma, dostal sa do bytového domu a čakal na ňu pri jej byte, a podľa jej tvrdení bol vtedy v amoku. Agresívny pritom býval aj „za triezva“.

K okolnostiam prípadu odvolací súd dodáva, že pri skutku obžalovaný použil zbraň - kovovú dýku. Na poškodenej sa dopustil slovného vyhrážania zabitím, ktoré bolo podporené aj opakovaným násilím rôznymi spôsobmi - natlačil ju do výťahu, chytil ju pod krkom, ohrozoval ju dýkou a vyhrážal sa jej, hodil ju o zem a škrtil ju. Tohto konania sa zároveň dopustil v nočných hodinách, pri čakaní na príchod poškodenej do miesta bydliska, o čom vopred nemala žiadnu vedomosť. Svoje konanie obžalovaný ukončil až po tom, čo spozoroval na mieste činu ďalšiu osobu - svedka L. S., ktorý priviezol poškodenú do miesta jej bydliska, a ktorý sa len náhodou na mieste ešte chvíľu zdržal. Nebyť tohto svedka, tak ťažko predpokladať, ako by dopadol útok obžalovaného na poškodenú. Konanie obžalovaného preto považuje odvolací súd za závažné.

Odvolací súd preto prisvedčil odvolacím námietkam prokurátorky, že obžalovanému uložený trest odňatia slobody mimoriadne znížený a nespojený s jeho výkonom je neprimerane mierny. Bol uložený

v rozpore s hľadiskami určenými v zásadách ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.), čím došlo k porušeniu ustanovení Trestného zákona zo strany súdu prvého stupňa - § 321 ods. 1 písm. d), e) Tr. por.

Odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom k osobe obžalovaného a celkovým okolnostiam prípadu sú možnosti nápravy obžalovaného sťažené. Na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu obžalovaného je nevyhnutný priamy výkon trestu odňatia slobody (ako to navrhla aj prokurátorka).

V súlade s už vyššie uvedeným odvolací súd „zohľadnil“ vyhlásenie obžalovaného o vine len v podobe priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. Základná trestná sadzba trestu odňatia slobody stíhaného prečinu bola 6 mesiacov až 3 roky, pričom po úprave v zmysle § 38 ods. 3 Tr. zák. sa táto trestná sadzba „upravila“ na 6 mesiacov až 26 mesiacov.

U obžalovaného odvolací súd s prihliadnutím najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na jeho osobu, jeho pomery a možnosť jeho nápravy potom považoval za primeraný, zákonný, spravodlivý a navyiac schopný splniť i svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na 10 mesiacov. Iba trest odňatia v slobody v tejto výmere dokáže zabezpečiť ochranu spoločnosti tým, že obžalovanému zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti, a vytvorí podmienky na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život. Zároveň takýto trest vyjadruje aj jeho morálne odsúdenie spoločnosťou.

Odvolací súd zároveň dodáva, že nebyť vyhlásenia obžalovaného o vine, do úvahy by nepochybne prichádzalo uloženie ešte prísnejšieho trestu odňatia slobody.

Zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia je dané tým, že pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. Iné zaradenie obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody sa nejavilo odvolaciemu súdu ako dôvodné (§ 48 ods. 4 Tr. zák.).

Pokiaľ ide o súdom prvého stupňa uložený trest prepadnutia veci, tak odvolací súd dospel k záveru, že tento výrok bol správny a zákonný. Ostatne prokurátorka ani nesprávnosť tohto výroku v odvolaní nenamietala.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v celom výroku o uloženom treste odňatia slobody. Následne rozhodol pri splnení zákonných podmienok uvedených v § 322 ods. 3 Tr. por. týmto rozsudkom o „sprísnení“ trestu odňatia slobody obžalovanému. Výroky o vine a o treste prepadnutia veci v rozsudku súdu prvého stupňa zostali týmto zrušením nedotknuté.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.